

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

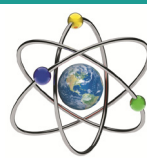
No8(3)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 452 sahifa,
24-avgust, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oğlu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Oliy badiiy-pedagogik ta'limda an'anaviy ustoz-shogird an'anasi va innovatsion klaster yondashuvi integratsiyasining metodologik asoslari	10
Sultonov Xaytboy Eraliyevich	
Ta'lim klasteri sharoitida bo'lajak fizika o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish metodikasi	14
Xudoyberdiyeva Yulduz Xayrullo qizi	
Ta'lim jarayonida raqamli platformalar va dasturiy ta'minotdan foydalanish pedagogik muammo sifatida....	19
Tengelbayeva Dinora Muratovna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarini ekologik ta'lim va tarbiyalashning muammo va yechimlari.....	25
Abduraxmonova Muqaddas Oblokulovna	
Axborotlashgan ta'lim muhitida telematika texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari va ularning talaba shaxsini rivojlanishidagi o'rni.....	30
Botiraliyev Dildorbek Muzaffar o'g'li	
Mehnat migratsiyasi fenomeni va oila dialektikasining pedagogik aspektlari: translokallik sharoitida farzand tarbiyasi va "intelektual transfer" mediatsiyasi.....	34
K. B. Numanov	
Maktab rahbarlarini karyera pog'onalari asosida tayyorlash tizimini takomillashtirishning ilmiy-amaliy asoslari	38
Ismailov Abduvali Abdumalikovich	
CEFR B1 mezonlari asosida 10 va 11-sinf o'quvchilarining og'zaki nutqini rivojlantirishda ijodiy topshiriqlarni loyihalash metodikasi.....	45
Ergasheva Feruza Davlatali qizi	
Talabalarda raqamli toliqish darajasi va unga ta'sir etuvchi omillarning tahlili	48
Xamdanova Muazzamxon Xabibullo qizi	
Metakognitiv kompetentlikning pedagogik mohiyati va raqamli ta'lim muhitida uni rivojlantirishning nazariy asoslari	52
Mamatmurotova Muhlis Kamol qizi	
Maktabgacha ta'limdan boshlang'ich ta'limga o'tish davrida bolalarning kasbiy qiziqishlarini rivojlantirishning uzluksiz metodikasi	59
Otabayeva Muazzam Abdumajidovna	
Ishsiz ayollarda shaxsiylik va emotsional xususiyatlarni o'rganishning nazariy-metodologik asoslari	63
Jurayeva Shaxnoza Saatmuradovna	
Kasaba uyushmalari xodimlarida tashabbuskorlik va yetakchilik xususiyatlarini o'rganishning nazariy-metodologik asoslari	69
Sharipov Hayotjon Safarovich	
"Muqobil energiya manbalari" fanini mustaqil ta'lim asosida o'qitishning o'quv-metodik ta'minotini ishlab chiqish	75
Abduqahhorova Munajat Abdulxafiz qizi	
"Elektr ta'minoti" fanini o'qitishga mos yangi interfaol metod ishlab chiqish	79
Baratova Madinaxon Paxridinovna	
"Muqobil energiya manbalari" fanini o'qitish metodikasini kompetensiyaviy va raqamli yondashuvlar asosida takomillashtirish	83
Jumayeva Farzona Behzodjon qizi	
Oilada bolalarning emotsional rivojlanishining psixologik determinantlari	87
Nurmatova Muxayyo Abdumalikovna	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini kasbiy-pedagogik tayyorlashda sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish modelining samaradorligi.....	92
Xudayqulova Fazilat Bo'riyevna	

Махалля как гуманистическая воспитательная экосистема: социально-педагогические механизмы модернизации в новом Узбекистане	97
Фадлиева Амина Ильхамовна	
Talabalarda ijtimoiy mas'uliyat hissining psixologik mazmuni, tuzilishi va funksional xususiyatlari	102
Jumaniyozov Yunus Shodurdi o'g'li	
Adabiyot ta'limida immersiv texnologiyalardan foydalanishning nazariy-metodologik asoslari	112
Umarov Mirzohid Baxromjon o'g'li	
Raqamli ta'lim muhitida talabalarning tanqidiy fikrlash kompetensiyasini shakllantirishning pedagogik omillari	116
Xasanov Javohir Muxtorovich	
Boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishda axborot texnologiyalari va hamkorlikdagi ta'lim texnologiyalaridan foydalanish	125
Malikova Madina Abduraxmon qizi	
Pedagogical and Methodological Possibilities for Developing Students' Critical Thinking Competence in Teaching English Based on the "Project-Based Learning" Approach	129
Berdiyeva Shakhnoza Kholmakhammadovna	
Chekka hisoblash texnologiyasi yordamida aqlli mehmonxonada real-vaqt kayfiyat aniqlash va IoT qurilmalarini avtomatik boshqarish tizimi: Smart mood	132
Choryorqulov G'iyos Husan o'g'li, Botirova Mashhura Tulqin qizi	
Developing Academic Writing Skills Through Digital Media Tools	137
Tog'ayeva Muattar Bahodir qizi	
Xotin-qizlarda emotsional defitsit va nikohdan tashqari munosabatlar o'rtasidagi bog'liqlikning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	144
Beknazarova Nigina Zarip qizi	
Sun'iy intellekt: madaniy vositachimi yoki madaniy "darvozabon"mi? chet tili o'qituvchilarini tayyorlash uchun tanqidiy nazariy asos	148
Jakbarova Nasibaxon Po'latjonovna	
Talabalarda impostor fenomeni shakllanishiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-psixologik omillarning psixologik tadqiqotlarda o'rganilganlik holati	153
Kamilova Gulzoda	
Pedagogik innovatsiyalar va raqamli transformatsiya	157
Ahmedova Nilufar Farxodovna, Mamatqulova Dildora Farxodovna	
Inklyuziv ta'lim muhitida interfaol metodlar orqali o'quvchilarning kommunikativ ko'nikmalarini shakllantirish	161
Shukurullayeva Madina	
Jismoniy tarbiya va sport ta'lim muassasalarida hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlashning pedagogik va me'yoriy-huquqiy asoslari	168
Ahmedov Akrom Abzalovich	
The Relationship Between Social Media Use for English Language Learning, Student Perceptions, and Learning Outcomes: Evidence from University Students in Uzbekistan	174
Akhad Akhmedov	
Tadbirkorlik faoliyatini tartibga solishning tashkiliy – iqtisodiy mexanizmlari (Namangan viloyati misolida) ..	177
Boyurayeva Mamura Uroyimovna	
Ko'p tarmoqli ixtisoslashtirilgan maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarida ijtimoiy ko'nikmalarni shakllantirish dolzarb muammo sifatida	183
Mirxaliqov Bobur Zikrilloevich	
Sharq va G'arb pedagogika tarixidagi ma'naviy tarbiya va axloqiy qadriyatlar	188
Qodirova Nigora Farhodovna	
Sport gimnastikasining sog'lom turmush tarzini shakllantirishdagi mexanizmlari va kompleks samaralari: tizimli adabiyotlar tahlili	193
Sharapov Atabek Gayrat uli	

“Mustaqil fikrlash”, “kompetensiya”, “kompetentlik”, “fikrlash kompetensiyasi” tushunchalarining pedagogik mazmuni	196
Kadirova Zarina Ilhomovna	
Tibbiy ingliz tili darslarida ko'p komponentli blended learning strategiyalarining qo'llanishi	202
Rashidova Nodira Xabibullayevna	
Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning sifat so'z turkumi bo'yicha lisoniy kompetensiyasini rivojlantirish jahon olimlari nigohida.....	205
Mamazoirova Jangil Xamdorovna	
Magistratura tadqiqot amaliyotining bo'lajak fizika o'qituvchilari kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishdagi o'rni	209
Parmanov Jamshid Tag'aymurotovich	
Umumta'lim maktablari matematika to'garagida sferaning elementlarini o'rganish metodikasi	214
Jumayev Erkin Ergashevich, Omonov G'olibjon Tolibovich, Shaxnoza Xolmurodova Zoir qizi	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida raqamli va interaktiv texnologiyalar vositasida o'quvchilarning vaqtni boshqarish kompetensiyalarini rivojlantirish.....	219
Norova Nargiza Xalmamat qizi	
Oliy o'quv yurtlarida amaliy mashg'ulotlar – bakalavr yo'nalishidagi matematiklarning kasbiy tayyorgarligini ta'minlovchi omil.....	224
Abduraxmonov Abdumot'min	
Bo'lajak muhandislarning kasbiy tayyorgarligini rivojlantirishda CDIO texnologiyasi va sanoat integratsiyasining samaradorligi	228
Baxronov Rustam Rajabovich	
O'smir o'quvchilarda ijodiy faollikni rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik asoslarini o'rganish tarixi.....	231
Botirov Zoir Nuriddin o'g'li	
Husnixatga o'rgatish tamoyillari.....	235
Latipova Ma'rifat Salohiddin qizi, Muhammadaliyeva Xosiyatxon Xaydaraliyevna	
O'smirlarda suitsidal xavf bilan bog'liq tajovuzkorlik va psixologik determinantlarning kompleks diagnostikasi.....	240
Nahalboyeva Nigora Turdi qizi	
Raqamli muhitda yoshlar ijtimoiylashuvining psixologik xususiyatlari	245
Sangirova Nilufar Sayfidinovna	
O'smirlar davrida psixologik o'zgarishlar: omillar, xususiyatlar va psixologik yondashuvlar	251
Usmonova Munira Sayfidinovna	
Nutq buzilishlari mavjud bolalarning ijtimoiy moslashuvini rivojlantirishda psixologik intervensiyalar samaradorligi	256
Axmedova Munavvar Numanjanovna	
Tarix darslarida wordmint: o'quvchini faol ishtirokchiga aylantirishning innovatsion usuli	261
Eshankulova Ma'mura Davlatovna	
Zamonaviy fizikani oliy ta'limda o'qitishning konseptual-metodologik muammolari	265
Bekpo'latov Ulug'bek Rahmatulla o'g'li	
Menejment ta'limida ekonometrik tahlil natijalarini boshqaruv qarorlariga transformatsiya qilishning didaktik modeli	269
Bobonorova Qundizxon Quralbay qizi	
Zamonaviy psixologiya va pedagogikada shaxsga xos universal ta'limiy faoliyatlarining ahamiyati.....	273
Shomirzayeva Nargiza Sherali qizi	
Jismoniy tarbiya jarayonini individuallashtirishda raqamli monitoring texnologiyalaridan foydalanishning ilmiy-pedagogik asoslari	277
Axmedova Sarvinov Azatovna	
Umumta'lim maktablari tarix darslarida immersiv texnologiyalarini qo'llash	282
Rasuljon Atamuratov	
Talaba-kurashchilarning mashg'ulot yuklamalarini individual me'yorlash va uning pedagogik asoslari	287
Davletova Ullijon Sapavoy qizi	

Talabalarida axborotni intensiv qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik zarurati.....	290
Ergashev Bunyod Shokir o'g'li	
Umumta'lim maktablari o'qituvchilarida kasbiy deformatsiya (burnout)ni oldini olishning psixologik shart-sharoitlari	296
Mardiyeva Dilarom Sapparboyevna	
Turning Traditional Classrooms Upside Down: Main Principles of PBL (Project-Based Learning)	300
Hakimova Halimakhon Hamzayevna	
Ingliz tili o'qituvchilarini kasbiy tayyorlashda zamonaviy yondashuv	305
Norqulova M. B.	
Ta'lim tashkilotlarida innovatsion ta'lim muhitining pedagogik mohiyati va tarkibiy komponentlari	311
Nosirov Asliddin Sadriddinovich	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida milliy qadriyatlar targ'ibotiga innovatsion yondashuv	316
Sh. Sh. Abdurasulova	
Terminologik kompetensiya bo'lajak shifokor kasbiy kompetentligining komponenti sifatida	320
Namazova Munavvar Oltibekovna	
Boshlang'ich ta'limda interfaol metodlar (FSMU, BBB, Klaster) vositasida ta'lim samaradorligini oshirish...	323
Abduvahobova Feruzabonu Kozim qizi	
Pedagogical Strategies for Integrating the Life and Literary Heritage of Ibrayim Yusupov Into Modern Education	326
Atajanova Gulsara Baxit qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'quv motivatsiyasini shakllantirishda oila-maktab hamkorligining o'rni ..	329
Karimova Shoxsanam Islomxon qizi	
Using Model Essays to Develop IELTS Writing Task 2 Performance: An Evidence-Based Approach to Noticing, Analysis, Imitation and Independent Writing.....	333
Otakulova Dildora Hakimbek qizi	
Uzunlikka sakrovchi yengil atletikachilarni tayyorlashda zamonaviy pedagogik yondashuvlar	337
Ro'zimatova Shohista Boltaboy qizi	
Raqamli kommunikatsiya muhitida an'anaviy qadriyatlar transformatsiyasi: internet va ijtimoiy tarmoqlarning madaniy idrok hamda ijtimoiy me'yorlarga ta'siri	342
Shodiyev Jasur Xolmatjonovich	
Professional Competence of Specialists Working With Older Adults: Conceptual Requirements.....	349
Ikromova Sitara Akbarovna	
The Effect of Corpus-Based Learning on Psychology Students' Professional English Communication	353
Pulatova Durdona Ravshanovna	
Maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlarining boshqaruv kompetensiyasini takomillashtirishga oid jahon tajribalari tahlili.....	357
Djabbarov Farrux Tirkashevich	
Talabalarda vaqtini idrok qilish va boshqarishga qaratilgan nazariy-metodologik konsepsiyalar hamda tamoyillar tahlili	361
Solayev Og'abek Ilhombek o'g'li	
Tibbiy tayyorgarlik sifatini oshirish vositasi sifatida immersiv ta'lim muhitlari	367
Namazova Munavvar Oltibekovna	
Milliy kurash vositalari asosida bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining etnopedagogik kompetensiyasini shakllantirish modelini takomillashtirish	370
Jurayev Sayidmurat Safarovich	
"Uglevodlar" bo'limini o'qitishni axborot kommunikatsion texnologiyalar vositasida takomillashtirish metodikasi (umumiy o'rta ta'lim maktablari 10-sinflar o'quvchilari misolida).....	374
Rasulov Mirzobek Toxirovich	
"O'simliklar fiziologiyasi" fanining o'quv mazmunini STEAM yondashuvi asosida takomillashtirish metodikasi.....	382
Xoliqulova Gulchehra Alimardon qizi	

Литературный текст как пространство мышления: авторская методика интерпретационного обучения студентов в вузе	389
Жабборова Гулчихра Жобировна	
Развитие исследовательской компетентности будущих учителей истории посредством работы с художественно-историческими источниками	393
Равшан Хакимов	
Oilaviy muhit va ota-ona munosabatlarining o'smir qizlar yolg'izligiga ta'siri	397
Baratullayeva Dilnoza Xabibullo qizi	
Tabiiy fanlarni raqamli ta'lim muhitida o'qitishning metodik modeli va uning samaradorlik ko'rsatkichlari	401
Ismoilov Nodirbek Kodirjonovich	
Inklyuziv ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilariga o'qish va yozishni o'rgatish metodikasini takomillashtirish yo'llari	408
Turg'unboyev Sirojiddin Faxriddinovich	
Masofaviy ta'lim jarayonida iqtisodiy fanlar mazmunini loyihalash	412
Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
Harbiy xizmatchilarning qadriyatli yo'nalishlari va ularning kasbiy identiklik bilan o'zaro aloqadorligi	417
Asqarov Rahmatjon Rahimovich	
Badmintonga xos harakatlanish mashqlari orqali 14–15 yoshli o'quvchi qizlarning epchillik va koordinatsion qobiliyatlarini rivojlantirish	422
Qo'chqarov B. O.	
Fitrat asarlarida vatanparvarlik g'oyalarining ma'naviy-ma'rifiy asoslari	427
Isomiddinov Yo'ldosh Yusubboyevich	
Talabalarining kommunikativ kompetensiyasini takomillashtiruvchi differensial mashqlar va ularning turlari	432
Nafisaxon Nuriddinova Tolib qizi	
Badiiy asar ustida ishlashda o'quvchilar javobini baholashning innovatsion mezonlari va diagnostikasi	436
Kadirova Mashhura Nasirovna	
Talabalarining emotsional intellekti va kasbiy-pedagogik faoliyatga psixologik tayyorligi o'rtasidagi bog'liqlik	441
Xamrayeva Aziza Farhadovna	
Управление инновационными процессами в высшем образовании: педагогические условия и механизмы реализации	444
Сабинова Шахноза Шавкатовна	
Oliy ta'limni xalqarolashtirish sharoitida ingliz tili ta'limi sifatiga ta'sir etuvchi pedagogik omillar	448
Urazbayeva Dilnoza Ruzimbayevna	

OLIY TA'LIMNI XALQAROLASHTIRISH SHAROITIDA INGLIZ TILI TA'LIMI SIFATIGA TA'SIR ETUVCHI PEDAGOGIK OMILLAR

Urazbayeva Dilnoza Ruzimbayevna

Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Annotatsiya: Mazkur maqolada oliy ta'limni xalqarolashuv jarayonida ingliz tili ta'limi sifatiga ta'sir etuvchi asosiy pedagogik omillar tahlil qilinadi. Ingliz tilini o'qitish sifati faqat talabalarning tilni o'zlashtirish darajasi bilan emas, balki o'quv dasturining mazmuni, o'qituvchining kasbiy tayyorgarligi, ta'lim metodlari, raqamli ta'lim muhiti, baholash tizimi hamda talabalarning individual ehtiyojlari bilan ham bog'liq ekanligi asoslanadi. Xalqaro ta'lim muhiti talablari nuqtayi nazaridan akademik va kasbiy kommunikatsiya, madaniyatlararo kompetensiya hamda talabani mustaqil ta'lim olish qobiliyati ham muhim omillar sifatida ko'rib chiqiladi. Tadqiqotda mazkur omillarning o'zaro bog'liqligi va ingliz tili ta'limi sifatini ta'minlashdagi pedagogik ahamiyati yoritiladi.

Kalit so'zlar: oliy ta'lim, xalqarolashuv, ingliz tili ta'limi, ta'lim sifati, pedagogik omillar, o'qituvchi kompetensiyasi, o'quv dasturi, raqamli ta'lim muhiti, baholash, akademik kommunikatsiya, madaniyatlararo kompetensiya.

Abstract: This article analyzes the key pedagogical factors influencing the quality of English language education in the context of the internationalization of higher education. It is argued that the quality of English language teaching is closely related not only to students' language proficiency levels but also to curriculum content, teachers' professional preparedness, teaching methods, the digital learning environment, the assessment system, and students' individual needs. From the perspective of international educational requirements, academic and professional communication, intercultural competence, and students' ability to engage in independent learning are also examined as crucial factors. The study highlights the interdependence of these factors and their pedagogical significance in ensuring the quality of English language education.

Key words: higher education, internationalization, English language education, educational quality, pedagogical factors, teacher competence, curriculum, digital learning environment, assessment, academic communication, intercultural competence.

Аннотация: В данной статье анализируются основные педагогические факторы, влияющие на качество обучения английскому языку в процессе интернационализации высшего образования. Обосновывается, что качество преподавания английского языка связано не только с уровнем языковой подготовки студентов, но и с содержанием учебной программы, профессиональной подготовкой преподавателей, методами обучения, цифровой образовательной средой, системой оценивания, а также индивидуальными потребностями студентов. С точки зрения требований международной образовательной среды академическая и профессиональная коммуникация, межкультурная компетентность, а также способность студентов к самостоятельному обучению рассматриваются как важные факторы. В исследовании раскрываются взаимосвязь данных факторов и их педагогическое значение в обеспечении качества обучения английскому языку.

Ключевые слова: высшее образование, интернационализация, обучение английскому языку, качество образования, педагогические факторы, компетентность преподавателя, учебная программа, цифровая образовательная среда, оценивание, академическая коммуникация, межкультурная компетентность.

KIRISH

Bugungi kunda oliy ta'limning xalqarolashuvi ta'lim mazmuni va uning sifatiga qo'yiladigan talablarning o'zgarishiga olib kelayotgan muhim jarayonlardan biridir. Xalqaro akademik almashinuv, qo'shma ta'lim dasturlari, xorijiy oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlik, xalqaro akkreditatsiya va akademik mobillikning kengayishi natijasida talabalar va professor-o'qituvchilarning xalqaro ta'lim muhitida faoliyat yuritish imkoniyatlari ortib bormoqda. O'zbekiston oliy ta'lim tizimida ham mazkur jarayon izchil tus olmoqda: 2025-yil yakunlariga ko'ra, mamlakatda 207 ta oliy ta'lim muassasasi faoliyat yuritgan bo'lib, ulardan 32 tasi xorijiy universitetlar va ularning

filiallarini tashkil etgan; xalqaro talabalar soni 20 ming nafarga yetgan. Shu davrda 11 ta oliy ta'lim muassasasidagi 40 ta ta'lim dasturi xalqaro akkreditatsiyadan o'tgan. Mazkur jarayon ingliz tili ta'limining vazifalarini ham kengaytirmoqda. Ingliz tili oliy ta'limda faqat alohida o'quv predmeti sifatida emas, balki xalqaro ilmiy axborotdan foydalanish, akademik muloqot, ilmiy tadqiqot, kasbiy hamkorlik va akademik mobillikni ta'minlovchi vosita sifatida namoyon bo'lmoqda.

O'zbekistonda oliy ta'limdan keyingi ta'limga qabul jarayonida xorijiy tilni bilish darajasini tasdiqlovchi milliy yoki xalqaro sertifikatlar qo'yilayotgan talabalar ham ushbu kompetensiyaning ta'lim tizimidagi amaliy ahamiyati ortib borayotganini ko'rsatadi. Shu bilan birga, ingliz tili ta'limining mavjudligi yoki talabalarning ma'lum darajadagi til sertifikatiga ega bo'lishining o'zi ta'lim sifatini to'liq ifodalamaydi. Xalqaro akademik muhitda talaba ingliz tilidan o'z mutaxassisligi doirasida foydalanishi, ilmiy manbalarni tahlil qilishi, akademik matn yaratishi, fikrini dalillar asosida ifodalashi va turli madaniy muhit vakillari bilan samarali muloqot qila olishi talab etiladi. Shu sababli ta'lim sifati masalasini til bilimining yakuniy ko'rsatkichidan ko'ra, mazkur natijaga olib keluvchi pedagogik shart-sharoitlar bilan bog'liq holda o'rganish zarur.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 08.10.2019-yildagi PF-5847-son¹ O'zbekiston oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasida ta'lim sifatini yaxshilash, xalqaro standartlarni joriy etish, ta'lim dasturlarini amaliy ko'nikmalarni shakllantirishga yo'naltirish va xalqaro hamkorlikni rivojlantirish ustuvor vazifalar sifatida belgilangan. Bu vazifalar ingliz tili ta'limi mazmuni va tashkil etilishini ham xalqaro akademik hamda kasbiy faoliyat talablari bilan muvofiqlashtirishni taqozo etadi. Ayni paytda oliy ta'limda ingliz tili ta'limi sifatini belgilovchi omillarni yagona tizimda ko'rib chiqish masalasi dolzarbligicha qolmoqda. Shundan kelib chiqib, mazkur maqolaning maqsadi oliy ta'limni xalqarolashuv sharoitida ingliz tili ta'limi sifatiga ta'sir etuvchi pedagogik omillarni aniqlash va ularning nazariy asoslarini amaliy ta'lim jarayoni bilan bog'liq holda tahlil qilishdan iborat. Tadqiqot doirasida xalqarolashuv, o'quv dasturini xalqarolashuv, ehtiyojga asoslangan ta'lim, akademik diskurs, janr tahlili va madaniyatlararo kommunikativ kompetensiya yondashuvlarining ingliz tili ta'limi sifatini ta'minlashdagi imkoniyatlari ko'rib chiqiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Oliy ta'limning xalqarolashuvi ingliz tili ta'limining mazmuni va tashkil etilishiga qo'yiladigan talablarni sezilarli darajada kengaytirmoqda. Mazkur sharoitda til kompetensiyasi talabani umumiy kommunikativ tayyorgarligi bilangina emas, balki uning akademik, kasbiy va madaniyatlararo muhitda ingliz tilidan samarali foydalana olish imkoniyati bilan ham belgilanadi. Shu nuqtayi nazardan, ingliz tili ta'limi sifatini ta'minlovchi pedagogik omillarni xalqarolashuvning nazariy konsepsiyalari bilan uzviy aloqada tahlil qilish muhimdir.

J. Knight xalqarolashuvni oliy ta'limning xalqaro, madaniyatlararo va global jihatlarini uning asosiy funksiyalariga integratsiyalash jarayoni sifatida talqin qiladi. Ushbu konsepsiya ingliz tili ta'limini universitetning xalqaro faoliyatidan ajratib emas, balki uning tarkibiy qismi sifatida tashkil etishni nazarda tutadi. Amaliy jihatdan bu o'quv jarayoniga xalqaro ilmiy manbalar bilan ishlash, xalqaro akademik muloqot, xorijiy talabalar bilan hamkorlik va kasbiy kommunikatsiyaga oid vazifalarni kiritish orqali namoyon bo'ladi. Binobarin, o'quv mazmunining xalqaro akademik va kasbiy faoliyat bilan uyg'unligi ta'lim sifatiga ta'sir ko'rsatuvchi fundamental omillardan biri sifatida qaraladi.

B. Leaskning "Internationalization of the Curriculum" konsepsiyasi ushbu jarayonni faqat o'quv materiallarini yangilash bilan cheklamaydi. Uning yondashuvida xalqaro va madaniyatlararo istiqbollar ta'lim maqsadlari, mazmuni, pedagogik faoliyat hamda baholash jarayoniga izchil singdirilishi lozim. Ingliz tili ta'limiga nisbatan qo'llanganda, bu tamoyil xalqaro kontekstga ega o'quv topshiriqlarini ishlab chiqish, turli madaniy va kasbiy vaziyatlarni ta'lim mazmuniga kiritish hamda o'quv natijalarini xalqaro kommunikativ faoliyat talablari bilan muvofiqlashtirishni taqozo etadi. Shunday qilib, o'quv dasturining xalqarolashgan mazmuni va uning ta'lim natijalari bilan muvofiqligi sifatning muhim tarkibiy omiliga aylanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ingliz tili ta'limi mazmunini talabani real faoliyati bilan bog'lashda T. Dudley-Evans va M. J. St John tomonidan rivojlantirilgan ESP yondashuvi metodologik asos bo'lib xizmat qiladi. Mazkur yondashuvda o'quv mazmunini shakllantirish talabani muayyan akademik yoki kasbiy ehtiyojlarini aniqlashdan boshlanadi. Oliy ta'lim sharoitida bu tamoyil turli mutaxassisliklar bo'yicha ingliz tilidan foydalanish vazifalarining farqlanishini hisobga olish imkonini beradi. Masalan, tibbiyot yo'nalishidagi talaba uchun klinik kommunikatsiya, iqtisodiyot yo'nalishidagi talaba uchun kasbiy terminologiya va professional yozishmalar, pedagogika yo'nalishidagi talaba

1 <https://lex.uz/ru/docs/-4545884>

uchun esa akademik taqdimot va ilmiy muloqot ustuvor bo'lishi mumkin. Shu sababli ehtiyojlarni tizimli aniqlash va ular asosida o'quv mazmunini differensiallashtirish ta'lim sifatini belgilovchi muhim pedagogik shartlardan biridir. Akademik faoliyat uchun zarur bo'lgan til kompetensiyalarini shakllantirishda K. Hylandning akademik diskurs konsepsiyasi alohida ahamiyat kasb etadi. Hyland akademik muloqotni grammatik jihatdan to'g'ri nutq yaratish bilan chegaralamaydi; fikrni dalillar asosida ifodalash, manbalardan foydalanish, muallif pozitsiyasini belgilash va auditoriya xususiyatlarini hisobga olishni ham akademik kommunikatsiyaning tarkibiy qismlari sifatida ko'rsatadi. Mazkur nazariy qarash ta'lim amaliyotida akademik matn yaratish, argumentatsiya, ilmiy manbalarni tahlil qilish, taqdimot va munozara kabi faoliyatlarning ulushini oshirishni talab qiladi. Demak, akademik kommunikativ vazifalarning o'quv jarayoniga tizimli kiritilishi til ta'limi sifatini oshirishning amaliy mexanizmlaridan biridir.

J. Swalesning janr tahlili nazariyasi akademik kommunikatsiyani yanada konkret pedagogik faoliyatga aylantirish imkonini beradi. Ilmiy maqola, annotatsiya, konferensiya tezisi, tadqiqot loyihasi va akademik taqdimot o'zining kommunikativ maqsadi, tuzilishi va til xususiyatlariga ega. Shuning uchun akademik ingliz tilini o'qitishda umumiy yozuv ko'nikmalarini shakllantirish bilan bir qatorda, talabaga muayyan akademik janrlarning funksional xususiyatlarini anglatish zarur. Janrga asoslangan ta'lim talabaning real akademik faoliyatda uchraydigan kommunikativ vazifalarni mustaqil bajarishiga zamin yaratadi. Mazkur nazariy yondashuvlarning amaliy samaradorligi o'qituvchining kasbiy kompetensiyasi bilan bevosita bog'liq. Xalqarolashgan ta'lim muhitida o'qituvchi til bilimini yetkazuvchi subyekt sifatida emas, balki o'quv mazmunini talabaning akademik va kasbiy ehtiyojlari bilan bog'lovchi pedagog sifatida faoliyat yuritadi. Buning uchun undan ehtiyojlarni aniqlash, mutaxassislikka mos materiallarni tanlash, akademik janrlar bilan ishlash, zamonaviy baholash vositalaridan foydalanish va raqamli ta'lim resurslarini pedagogik maqsadga muvofiq qo'llash kompetensiyalari talab etiladi. Shu jihatdan, o'qituvchining metodik, akademik va raqamli kompetensiyasi ta'lim sifatining bevosita sharti sifatida namoyon bo'ladi.

Xalqaro akademik muhitda samarali kommunikatsiya faqat lingvistik bilim bilan belgilanmasligi M. Byramning madaniyatlararo kommunikativ kompetensiya konsepsiyasida asoslanadi. Mazkur yondashuv boshqa madaniyat vakillarining qarashlarini tushunish, madaniy farqlarni anglash va kommunikativ vaziyatga mos strategiyani tanlash qobiliyatini ham til ta'limining muhim natijalaridan biri sifatida ko'radi. Shu asosda ingliz tili mashg'ulotlarida turli madaniy kontekstlarni qiyosiy tahlil qilish, xalqaro akademik vaziyatlarni modellash va turli nuqtayi nazarlarni muhokama qilish kabi topshiriqlardan foydalanish maqsadga muvofiq. Madaniyatlararo kommunikativ vazifalarning mavjudligi shu tariqa xalqarolashgan ta'lim mazmunining amaliy ko'rsatkichiga aylanadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ta'lim jarayonida shakllantiriladigan kompetensiyalarni obyektiv aniqlash uchun baholash tizimi ham mazkur yondashuvlarga moslashtirilishi lozim. Agar o'quv maqsadi talabaning akademik va kasbiy kommunikatsiyaga tayyorgarligini shakllantirishdan iborat bo'lsa, baholash faqat grammatik va leksik bilimlarni aniqlash bilan chegaralanmasligi kerak. Yozma akademik ish, og'zaki taqdimot, kasbiy vaziyatdagi muloqot, manbalarni tahlil qilish va fikrni dalillar asosida ifodalash kabi faoliyatlarning baholanishi ta'lim maqsadi, o'quv faoliyati va natija o'rtaqidagi muvofiqlikni ta'minlaydi. Shu ma'noda, baholash mezonlarining o'quv natijalari bilan mosligi sifatni ta'minlashning muhim omilidir. Raqamli texnologiyalar esa mazkur pedagogik yondashuvlarni amalga oshirish imkoniyatlarini kengaytiruvchi vosita sifatida qaraladi. Elektron ta'lim platformalari orqali individual topshiriqlar va teskari aloqani tashkil etish, raqamli vositalar yordamida o'zlashtirish dinamikasini kuzatish, onlayn hamkorlik orqali xalqaro muloqot vaziyatlarini yaratish mumkin. Biroq raqamli vositalarning mavjudligi o'z-o'zidan ta'lim sifatini kafolatlamaydi. Ularning pedagogik qiymati muayyan ta'lim maqsadiga, talabaning ehtiyojiga va o'quv faoliyatining mazmuniga qanchalik mos kelishi bilan belgilanadi.

Yuqoridagi nazariy qarashlarni umumlashtirish shuni ko'rsatadiki, xalqarolashuv ingliz tili ta'limining faqat tashqi kontekstini emas, balki uning ichki pedagogik mazmunini ham belgilaydi. Knight va Leask qarashlari o'quv dasturining xalqaro yo'nalishini, Dudley-Evans va St John ehtiyojga asoslangan mazmunni, Hyland va Swales akademik kommunikatsiya hamda janrlarni, Byram esa madaniyatlararo tayyorgarlikni asoslashga xizmat qiladi. Ushbu yondashuvlarning ta'lim amaliyotidagi samarasi esa o'qituvchining kompetensiyasi, mazmunning kasbiy yo'nalganligi, mos baholash mezonlari va raqamli vositalardan oqilona foydalanish bilan ta'minlanadi. Shu asosda ingliz tili ta'limi sifatini belgilovchi pedagogik omillarni alohida hodisalar yig'indisi sifatida emas, balki o'quv dasturi mazmuni, talaba ehtiyojlari, o'qituvchi kompetensiyasi, akademik va kasbiy kommunikativ faoliyat, baholash hamda ta'lim texnologiyalarining o'zaro muvofiqligi sifatida talqin qilish mumkin. Bunday yondashuv xalqarolashgan oliy ta'lim sharoitida ta'lim sifatini boshqarishning tizimli xarakterini ochib beradi.

XULOSA

Oliy ta'limni xalqarolashuv sharoitida ingliz tili ta'limi sifatini oshirish til kompetensiyasini rivojlantirish bilan cheklanmay, ta'lim mazmuni, o'qitish metodlari, baholash mezonlari, o'qituvchining kasbiy tayyorgarligi va talabaning akademik ehtiyojlarini o'zaro muvofiqlashtirishni talab etadi. Xalqaro ta'lim muhitida ingliz tilidan foydalanishning akademik, kasbiy va madaniyatlararo xususiyatlari ta'lim jarayonining mazmuni hamda kutilayotgan natijalariga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, ingliz tili ta'limi sifatini belgilovchi asosiy pedagogik omillarni bir-biridan ajratilgan holda emas, balki o'zaro bog'langan tizim sifatida qarash maqsadga muvofiq. Xalqarolashgan o'quv dasturi talabaning real akademik va kasbiy faoliyatiga mos mazmunni shakllantirsa, ehtiyojlarni aniqlash ushbu mazmunni ta'lim yo'nalishiga moslashtirish imkonini beradi. Akademik va janrga asoslangan yondashuvlar esa talabalarni ilmiy matn yaratish, manbalar bilan ishlash, dalillash, taqdimot va professional muloqot kabi faoliyatlarga tayyorlaydi. Madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirish xalqaro akademik muhitda samarali muloqot qilish imkoniyatini kengaytiradi.

Shu bilan birga, mazkur omillarning amaliy samaradorligi o'qituvchining metodik, akademik va raqamli kompetensiyalariga, shuningdek, baholash tizimining ta'lim maqsadlariga muvofiqligiga bog'liq. Baholash faqat grammatik va leksik bilimlarni emas, balki akademik yozuv, og'zaki taqdimot, kasbiy kommunikatsiya, manbalardan foydalanish va argumentatsiya ko'nikmalarini ham qamrab olishi lozim. Raqamli texnologiyalar esa mustaqil ta'lim, individual yondashuv, tezkor qayta aloqa va ta'lim natijalarini monitoring qilishni qo'llab-quvvatlovchi vosita sifatida pedagogik jarayonga integratsiya qilinishi zarur.

Umuman olganda, oliy ta'limni xalqarolashuv ingliz tili ta'limining sifat mezonlarini kengaytirib, uni real akademik, kasbiy va xalqaro kommunikativ faoliyatga yo'naltirishni taqozo etadi. Shu sababli ta'lim sifatini oshirishning pedagogik modeli xalqarolashgan o'quv dasturi, talaba ehtiyojlarini aniqlash, o'qituvchi kompetentligini rivojlantirish, akademik va kasbiy kommunikatsiya, madaniyatlararo tayyorgarlik, natijaga yo'naltirilgan baholash hamda raqamli ta'lim vositalarining uzviy birligiga asoslanishi kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 08.10.2019-yildagi PF-5847-son O'zbekiston oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi <https://lex.uz/ru/docs/-4545884>
2. Knight, J. (2004). Internationalization remodeled: Definition, approaches, and rationales. *Journal of Studies in International Education*, 8(1), 5–31. <https://doi.org/10.1177/1028315303260832>
3. Leask, B. (2015). *Internationalizing the Curriculum*. Routledge.
4. Dudley-Evans, T., & St John, M. J. (1998). *Developments in English for Specific Purposes: A Multi-Disciplinary Approach*. Cambridge University Press.
5. Hyland, K. (2009). *Academic Discourse: English in a Global Context*. Continuum.
6. Byram, M. (1997). *Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence*. Multilingual Matters.
7. Swales, J. M. (1990). *Genre Analysis: English in Academic and Research Settings*. Cambridge University Press.
8. Hutchinson, T., & Waters, A. (1987). *English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach*. Cambridge University Press.
9. Macaro, E., Curle, S., Pun, J., An, J., & Dearden, J. (2018). A systematic review of English medium instruction in higher education. *Language Teaching*, 51(1), 36–76. <https://doi.org/10.1017/S0261444817000350>
10. Macaro, E., & Aizawa, I. (2024). English medium instruction, EAP/ESP: Exploring overlap and divergences in research aims. *International Journal of Applied Linguistics*. <https://doi.org/10.1111/ijal.12563>
11. Rose, H., Sahan, K., Wei, L., Aizawa, I., Zhou, S., & Shepard, M. (2026). A systematic review of English medium instruction in higher education: An update of Macaro et al. (2018). *System*, 136, 103892. <https://doi.org/10.1016/j.system.2025.103892>

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №8(3)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.